

Відомості про публікацію: Кулаласва Н. В. Наукове забезпечення освітньої діяльності у сфері цивільного захисту: Матеріали II науково-практичної конференції (за міжнародною участю). Електронне видання комбінованого використання. Київ: ІДУЦЗ, 2019. С. 78. URL: <https://idundcz.dsns.gov.ua/files/2020/5/27/Матеріали.pdf>

УДК 377.015.3:614.8

**Кулаласва Наталя Валеріївна,
кандидат хімічних наук, доцент**

ОСВІТА, ЯК РЕГУЛЯТОР І ГАРАНТ БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА

ORCID 0000-0002-8613-1495

Ключові слова: цивільна безпека, заклади професійної (професійно-технічної) освіти, система цивільної безпеки.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується такими кризовими тенденціями, що держава мусить в найкоротший час кардинально змінити ставлення до його безпеки. Статистичні дані про небезпечні ситуації, що трапляються сьогодні як у побуті людини, так і в її професійній діяльності свідчать про втрату суспільством виробленого тисячоліттями механізму власного самозбереження. Його основу становить наявність у сучасної людини, фахівця адекватного розуміння сутності безпечних життя і діяльності. Тому, вступаючи до професійної діяльності, молодій людині потрібно навчитися розглядати себе, перш за все, як суб'єкт безпеки. Це передбачає оволодіння нею в закладах професійної (професійно-технічної) освіти компетентністю - прихильністю безпеці. Усвідомлення необхідності досягнення особистої безпеки, проходячи через розум і психіку майбутніх фахівців, сприяє формуванню в них потрібних для цього регуляторів поведінки, що є, головним чином, гарантом безпеки суспільства.

Гіпотеза. Формування в майбутніх фахівців компетентності - прихильності безпеці в закладах професійної (професійно-технічної) освіти) буде ефективним якщо визначити, теоретично обґрунтувати та впровадити в навчально-виробничий процес закладів професійної (професійно-технічної) освіти педагогічну систему цивільної безпеки в професійній (професійно-технічній) освіті.

Методологія: аналіз наукових досліджень з філософії, соціології, психології, педагогіки, цивільної безпеки – для встановлення суті, змісту і структури цивільної безпеки в професійній (професійно-технічній) освіті; педагогічне моделювання – для побудови педагогічної системи цивільної безпеки в професійній (професійно-технічній) освіті.

Основні результати дослідження. Забезпечення цивільної безпеки можливе тільки з урахуванням рівня ризику прийнятого соціумом, для чого необхідно, щоб суспільство мало об'єктивне уявлення про сукупний рівень потенційних небезпек. Досягти такого стану можна тільки завдяки освіті, до основних завдань якої у цьому напрямі належать: одержання людиною певних компетентностей, знань, умінь і навичок, формування поглядів, цінностей і поведінки з метою запобігання ризиків спрямованих проти життя і здоров'я людства; формування культури безпеки професійної діяльності фахівців, їхніх моральних цінностей, поглядів і поведінки; забезпечення певного стану індивідуальної захищеності людини шляхом виховання і розвитку таких якостей особи, які сприятимуть засвоєнню необхідних знань та вмінь і гарантувати відповідні рівні особистої та суспільної безпеки; інтенсифікація методичної, наукової та інших форм освітньої роботи за напрямом цивільної безпеки як в закладах освіти, так і поза ними; сприяння підвищенню ефективності роботи державних систем забезпечення цивільної безпеки населення шляхом навчання та підготовки людей, виховання у них активної позиції, яка б спонукала, в тому числі до внесення необхідних змін у законодавчу базу держави; удосконалення управління освітою за напрямом цивільна безпека.

Таким чином, об'єктом педагогічної системи цивільної безпеки в професійній (професійно-технічній) освіті є професійна підготовка майбутніх фахівців, а предметом - комплекс методів, заходів та засобів формування та забезпечення їхньої безпеки життя та професійної діяльності.